

Governadors civils durant el franquisme

Text: **JORDI PIQUÉ PADRÓ** | HISTORIADOR I ARXIVER

L'ocupació franquista de Tarragona, com a la resta de províncies catalanes, va comportar l'eliminació immediata de la figura del comissari de la Generalitat de Catalunya i la restitució del governador civil, un càrrec que va esdevenir la màxima autoritat del règim dictatorial a la província: competències exclusives de direcció política i de control social, subordinació dels delegats dels departaments ministerials i fiscalització de l'Administració local.

EN LA DÈCADA DE 1940 TARRAGONA VA TENIR SET GOVERNADORS EN NOMÉS CINQ ANYS

Durant els primers anys, gairebé tots els governadors civils de Tarragona foren forasters i poc coneixedors de la realitat social i econòmica de la província. Es tractava d'alts funcionaris del règim, fidels, amb la perspectiva d'una futura promoció cap a llocs de major prestigi polític dins el jerarquitzat engranatge de l'Administració estatal. En els anys quaranta del segle xx, Tarragona es va caracteritzar per ser la província catalana que registrà més cessaments i nomenaments en el càrrec, set governadors en cinc anys.

Però, qui van ser aquests governadors? El primer a ocupar la màxima autoritat provincial, sense considerar Carmelo Monzón Mosso (nomenat el 17 d'abril de 1938 com a governador

Postal de Chinchilla de l'any 1964. A la dreta, l'edifici del Govern Civil de Tarragona. Fotografia: Centre d'Imatges de Tarragona / L'Arxiu

civil de la part ocupada de les províncies de Tarragona i Castelló de la Plana), fou Antonio Iturmendi Bañales (1939), tradicionalista i advocat de l'Estat de professió, el qual cessà dos mesos després per a passar a ocupar el mateix càrrec a Saragossa. José Greco y Greco, president de la Diputació de Tarragona, fou el successor interí fins al nomenament definitiu de Mateo Torres Bestard (1939), falangista, militar i antic ajudant de Franco, que va manifestar un especial interès per la diligència dels consells de guerra a Tarragona. Tanmateix, per qüestions de corrupció, protagonitzà el primer enfrontament important amb el Jefe Provincial de FET y de las JONS de Tarragona, el reusenc Josep Maria Fontana Tarrats.

Fou substituït per l'enginyer Ángel Sanz Nogués (1939-1941), el qual dedicà una mica més d'atenció al desenvolupament econòmic i turístic de la ciutat.

El relleu fou Juan Selva Marguelina (1941-1943), tradicionalista convençut i militar de professió, més preocupat per la seva projecció personal que no pas pel govern de la província. Posteriorment, després del breu mandat de no més de mig any de Ximénez de Sandoval Riestra (1943-1944), ocupà el càrrec Francisco Labadie Otermín (1944-1950), un jove advocat, falangista acèrrim i el primer que, a partir d'aleshores, a més de governador civil de la província va exercir també com a Jefe Provincial de FET y de las JONS de Tarragona.

El va substituir el notari José Pagès Costart (1950-1951), i poc temps després l'advocat José González-Sama García (1951-1961), el qual va exercir el seu mandat durant més de deu anys i disposà el cessament del popular alcalde de Tarragona Enric Olivé Martínez. Durant el mandat del fiscal Rafael Fernández Martínez (1961-1968), l'any 1964 es va produir el trasllat al nou edifici, situat a la plaça de la Imperial Tàrraco, obra d'Alejandro de la Sota. Els dos darrers governadors civils de Tarragona del període franquista van ser José Antonio Serrano Montalvo (1968-1971) i Antonio Aigé Pascual (1971-1976), ambdós, advocats. |